

Työllisyyspalveluliikelaitoksen lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

HEL 2025-008110 T 03 00 00

Lausunto

Työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja päätti antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista (VN/11426/2025).

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö

Asetus säädettäisiin 23.5.2025 vahvistettavan ulkomaalaislain uuden 72 c §:n nojalla. Pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin valtakunnallisista työvoimapula-aloista, joilla työntekijän alakohdaisen oleskeluluvan haltija voisi tehdä töitä ilman uuden oleskeluluvan hakemista. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa asetuksen muistiossa määritellyn työvoimapula-alan määrittelyn metodin toimivuuteen ja kattavuuteen sekä antamaan muut mahdolliset asiaa koskevat kommentit.

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Muistiossa määritelty metodi työllisyyspalvelujen näkemyksen mukaan ei ole hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi.

Muuta lausuttavaa

Kuten Helsingin työllisyyspalvelut lausunnossaan hallintovaliokunnalle (HE 179/2024 vp) totesi, valtakunnallinen listaus työvoimapula-aloista ei huomioi riittävästi alueellisia työvoimatarpeita. Työvoimapula-alojen määrittelyn metodia tulisi muuttaa niin, että alueellisesta tarkastelusta nostettaisiin valtakunnalliseen listaukseen ammattialat, jotka edustavat vähintään 34 prosenttia valtakunnallisesta työvoimasta (so. Uudemaan työvoimaosuus Suomen työvoimasta). Tällä laskentatavalla huomioitaisiin työllisyyspalvelujen näkökulmasta riittävästi alueelliset eroavaisuudet työvoiman tarpeissa ja varmistettaisiin osaavan työvoiman saatavuus Uudellamaalla.

Työvoimapula-alojen määrittelyssä hyödynnetty Työmarkkinatorin asiakastiedon kirjaamisen käytännöissä on työllisyysaluekohtaisia eroavaisuuksia. Asiakastiedon laadun parantamiseksi työllisyysalueille tulisi tarjota yksiselitteiset ja tarkat ohjeet siitä, millä perusteilla asiakkaiden ammattitieto järjestelmään asetetaan, mikäli asiakas ei ole sitä itse asettanut.

Asetusluonnoksessa ehdotetut työvoimapula-alat ovat pääosin säänneltyjä ammatteja pätevyys- ja kielitaitovaatimuksineen. Näille aloille työllistyminen on vähän aikaa maassa työskenneille ulkomaalaisille työnhakijoille epätodennäköistä ja asettaa valtakunnallisen listauksen tarkoituksenmukaisuuden kyseenalaiseksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Lisätiedot

Taneli Kuusiholma, johtava asiantuntija
puhelin: 09 310 34093, taneli.kuusiholma@hel.fi